

Vergadering van het college van burgemeester en wethouders
d.d. 25 oktober 2022

Onderwerp	Bestuursopdracht jeugdhulp 2024 Rijnstreek	
Zaaknr.	488672	
Datum	19 oktober 2022	
Vorbereid door	J. van der Zwaan	Cluster Beleid en Strategie
Portefeuillehouder	Gerben van Duin	
Financiële gevolgen / dekking	De incidentele kosten voor de uitvoering van de bestuursopdracht bedragen voor onze gemeente maximaal € 96.000 in 2023. Het gaat hierbij o.a. om kosten van inhuur van projectleiders, kosten voor het berekenen van een reëel budget en voor het in beeld brengen van de aard en omvang van de doelgroep. Dit extra budget is verwerkt in de concept begroting 2023, die in de gemeenteraad van 7 november ter besluitvorming voor ligt	
Bijlage(n)	1. Bestuursopdracht jeugdhulp 2024	
Openbaar	Nee, tot de drie gemeenteraden zijn geïnformeerd (uiterlijk 31 oktober)	
Gemeenteraad	Ja	
Beslisapunten	1. De bestuursopdracht jeugdhulp 2024 Rijnstreek vast te stellen, waarin de kern van de koers er als volgt uitziet: a. een organisatie dichtbij, die de toegang tot jeugdhulp vormt en zelf jeugdhulp biedt en die een stevige verbinding met welzijn en preventie heeft b. specialistische jeugdhulp als flexibele schil rond de organisatie dichtbij (separaat inkopen) c. voor verblijf en dagbehandeling aansluiten bij regio Holland Rijnland 2. De bijgevoegde raadsinformatiebrief vast te stellen.	
Samenvatting	Wij gaan samen met de gemeenten Alphen aan den Rijn en Nieuwkoop de jeugdhulp vanaf 2024 opnieuw organiseren. Hiervoor is een bestuursopdracht opgesteld waarin de uitgangspunten, de beoogde koers, de projectinrichting en de projectkosten zijn beschreven. Voorgesteld wordt om deze bestuursopdracht vast te stellen en ons gemeentelijk deel van de projectkosten te financieren.	

	conform advies	bespreken	opmerkingen
Astrid Heijstee-Bolt			
Dolf Kistemaker			
Nick van Egmond			
Yvonne Peters-Adrian			
Gerben van Duin			
Robert van Zijl			

Besluit d.d.

Inleiding

GO! voor jeugd voert sinds 2018 een groot deel van de jeugdhulp uit voor onze gemeente en voor gemeente Alphen aan den Rijn. De overeenkomst met GO! voor jeugd eindigt op 31 december 2023. Dit betekent dat we voor de periode vanaf 2024 de jeugdhulp opnieuw moeten organiseren. Binnen de Rijnstreek is afgesproken om dit gezamenlijk op te pakken.

Met het vaststellen van bijgaande bestuursopdracht in de drie gemeenten kan een projectaanpak worden gestart om per 2024 te komen tot kwalitatief goede en voor de gemeente betaalbare jeugdhulp in de Rijnstreek. Hierbij wordt ook nadrukkelijk de verbinding gezocht met de overige onderdelen binnen het sociaal domein en met de jeugdhulponderdelen die binnen Holland Rijnland worden gecontracteerd. De bestuursopdracht beschrijft de globale koers voor de jeugdhulp 2024, de projectstructuur en de projectkosten. Daarnaast is in de bestuursopdracht een risicoanalyse opgenomen waarin de voornaamste risico's en beheersmaatregelen zijn beschreven.

Kern van de koers in de bestuursopdracht is een indeling van de jeugdhulp in drie clusters:

- 1) een organisatie dichtbij (lokaal team) voor de toegang en ambulante jeugdhulp (lokaal)
- 2) een flexibele schil voor onder meer specialistische jeugdhulp (Rijnstreekniveau)
- 3) dagbehandeling en verblijf (geopteerd wordt voor aansluiting bij de regio).

Wat willen we bereiken

Kwalitatief goede en voor de gemeente betaalbare jeugdhulp die bijdraagt aan het realiseren van de doelen van de Omgevingsvisie.

- Kinderen moeten in een veilige omgeving kunnen opgroeien en een goede start kunnen maken in hun leven.
- Voor jeugdigen en/of hun ouders is er tijdig passende hulp beschikbaar, waarbij ouders zoveel mogelijk zelf de regie houden/ krijgen en zelf verantwoordelijkheid nemen.

Resultaat van de bestuursopdracht is één of meerdere overeenkomsten voor de uitvoering van de jeugdhulp in de Rijnstreekgemeenten met ingang van 1 januari 2024.

Onderbouwing

Nieuwe afspraken zijn nodig voor het realiseren van een kwantitatief en kwalitatief aanbod van jeugdhulp

Wij zijn als gemeenten op grond van de Jeugdwet verplicht om voorzieningen te treffen op het gebied van jeugdhulp aan een jeugdige of een ouder die hulp nodig heeft. Met deze bestuursopdracht bereiden wij ons voor op het organiseren van de jeugdhulp per 2024.

Bestuursopdracht biedt duidelijkheid vooraf

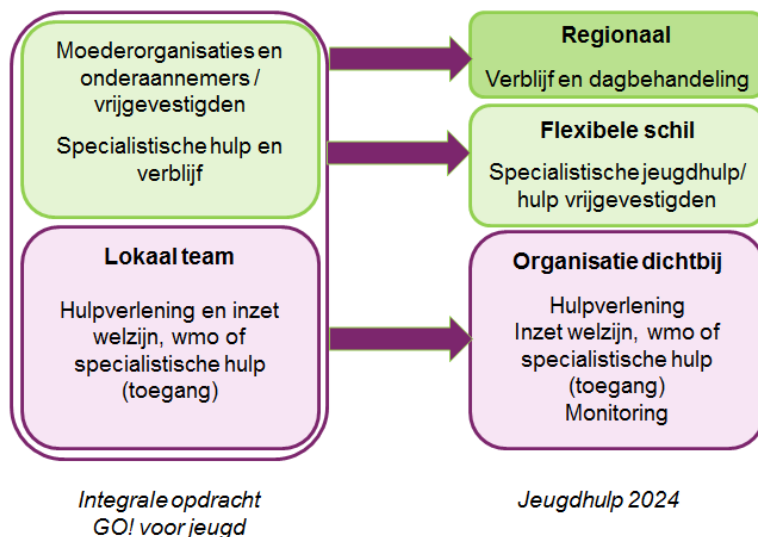
Met het vastleggen van de aanpak in een bestuursopdracht is er een gedeeld commitment van de drie Rijnstreekgemeenten en is er helderheid over de te verwachten aanpak, kosten en de verdeling van deze kosten.

Wijziging inrichting als gevolg van landelijke ontwikkelingen

Bij de keuze voor de inhoud van de opdracht jeugdhulp 2024 hebben wij o.a. een afweging gemaakt op:

- 1) aansluiting bij de inhoudelijke visie en de sturingsvisie van de Rijnstreekgemeenten zoals vastgelegd in het Rijnstreeks model en
- 2) het volume (gebruik) van de specifieke jeugdhulpvormen en
- 3) de beïnvloedbaarheid en voorspelbaarheid van de verschillende jeugdhulpvormen

De inrichting in drie clusters is een trendbreuk met de integrale opdrachten die we voorheen hebben verstrekt. Er is nu voor drie clusters gekozen vanuit de geleerde lessen uit het verleden maar ook om te anticiperen op de wetswijzigingen die regionale inkoop van bepaalde vormen van jeugdhulp verplicht gaan stellen. In onderstaand plaatje wordt de was-wordt situatie geschetst.

De organisatie dichtbij wordt via een stichting/overheids BV georganiseerd vanwege continuïteit en flexibiliteit

In de bestuursopdracht wordt voor de organisatie dichtbij (lokaal team) gedacht aan het oprichten van een stichting of overheids BV via quasi inbesteden (de gemeente verleent een opdracht aan een gelieerde instelling, die een separate rechtspersoon is). De keuze hiervoor (en niet voor bijvoorbeeld een aanbesteding) is gebaseerd op het borgen van continuïteit en flexibiliteit.

Continuïteit

Bij een aanbesteding is sprake van tijdelijke overeenkomsten, terwijl bij jeugdhulp langdurige contacten belangrijk zijn voor de samenwerking met partners en het realiseren van een transformatie (het gaat hierbij o.a. om het realiseren van een beweging van professionele, specialistische hulp naar hulp in en door de samenleving en een beweging van individuele hulp naar meer collectieve hulp). Daarnaast speelt ook dat aanbestedingen veel onzekerheid meebrengen voor professionals (waardoor ze aan het eind van de looptijd van een overeenkomst vaak vertrekken en je een nieuwe overeenkomst weer begint met een tekort aan professionals) terwijl je professionals in deze krappe arbeidsmarkt graag wilt behouden.

Flexibiliteit

De afgelopen jaren hebben we gezien dat er veel ontwikkelingen kunnen plaatsvinden die van invloed zijn op het aantal jeugdhulpvragen, de aard van deze vragen en de kosten van de hulp. Dit vraagt om flexibiliteit in afspraken. Binnen de Aanbestedingswet is ruimte voor flexibiliteit bij bepaalde inkoop- en bekostigingsvarianten. Als je kiest voor één organisatie met lumpsum financiering, is deze flexibiliteit veel meer beperkt.

Flexibiliteit in taken en financiering van de organisatie dichtbij is ook belangrijk omdat we een beweging willen realiseren van specialistische jeugdhulp (de andere twee clusters) naar jeugdhulp dichtbij in het dagelijks leven en van jeugdhulp dichtbij naar welzijn en het voorliggend veld. Ook is het niet ondenkbaar dat we – om integraliteit te bevorderen en de nadruk op preventie te vergroten – andere taken toevoegen aan de “stichting”. Bij een aanbesteding is dit zeer beperkt mogelijk.

Uitvoering

Kosten

Voor de realisatie van het project zijn de volgende kosten voorzien:

- € 150.000 voor projectleider stichting
- € 200.000 voor inhuur op andere twee clusters
- € 100.000 inhuur inkoopadviseur
- € 40.000 juridisch advies (AKD)
- € 45.000 bepaling reëel budget en maken startfoto
- € 25.000 voor instellen en waarderen adviesraad

€ 20.000 voor communicatie
€ 20.000 voor onvoorzien

Ons aandeel in deze kosten bedraagt maximaal € 96.000 (verdeling tussen de drie gemeenten op basis van het aantal jeugdigen). Dit extra budget is verwerkt in de concept begroting 2023, die in de gemeenteraad van 7 november ter vaststelling voor ligt.

Participatie en tijdlijn

Participatie vooraf

We hebben voorafgaand aan het opstellen van de bestuursopdracht gesprekken gevoerd met GO! voor jeugd, aanbieders en andere gemeenten om leren van de ervaringen in onze gemeente maar ook in andere gemeenten.

Bestuurlijke input

We hebben de concept-bestuursopdracht besproken met het college op 4 oktober en met de gemeenteraad op 10 oktober. Hierna heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden op Rijnstreekniveau. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen van de bestuursopdracht. Zo wordt de beoogde koers meer in het begin van de opdracht geschetst en zijn zinnen enigszins anders geformuleerd. Ook is meer benadrukt dat hulpverlening, ook de specialistische hulpverlening, onder regie van de Rijnstreekgemeenten moet plaatsvinden. Gemeenten Alphen aan den Rijn en Nieuwkoop hebben de gewijzigde bestuursopdracht vastgesteld op 18 oktober 2022.

Participatieagenda

Na vaststelling van de bestuursopdracht wordt een participatietraject gestart om bij partners, inwoners, professionals en aanbieders input op te halen. Voor de zomervakantie hebben we al een eerste verkenning uitgevoerd onder aanbieders en gemeenten om te leren van ervaringen van deze gemeenten en aanbieders. Daarnaast hebben we o.a. met GO! gesproken om te leren van de afgelopen jaren.

Risico's

In de bestuursopdracht zijn meerdere risico's besproken. Belangrijk hierbij zijn de onzekere landelijke ontwikkelingen, die van invloed zijn op de opdracht(en) voor 2024. Het gaat hierbij om de afbakening van de jeugdhulp, de verplichte regionale inkoop én de gebrekkige/onzekere financiering van de jeugdhulp vanuit het Rijk.

Duurzaamheid

Duurzaamheid wordt meegenomen bij het opstellen van de opdracht(en).

Communicatie

Voor de communicatie en participatie wordt een afzonderlijk plan opgesteld.

Ondernemingsraad

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. De ondernemingsraad is dan ook niet aan de orde.

Integraliteit

Het voorstel is besproken met cluster/team financiën vanwege de kosten van het project. Het voorstel is besproken met de portefeuillehouder op 29 augustus en in meerdere bestuurlijke overleggen sociaal domein Rijnstreek in augustus, september en oktober. Resultaat van dit overleg is dat de bestuursopdracht in alle drie gemeenten ter besluitvorming kan worden voorgelegd. Het voorstel is gezien en akkoord bevonden door de manager van de afdeling Ontwikkeling, de heer H. Démoed.